

МЕТОДОЛОГИЈА ЗА ИЗРАЧУНАВАЊЕ КАМАТНИХ СТОПА КОЈЕ СУ ОСНОВ ЗА ОДРЕЂИВАЊЕ МАКСИМАЛНИХ КАМАТНИХ СТОПА У СКЛАДУ СА ЗАКОНОМ О ЗАШТИТИ КОРИСНИКА ФИНАНСИЈСКИХ УСЛУГА

1. Ради примене Закона о заштити корисника финансијских услуга („Службени гласник РС“, бр. 19/2025) (у даљем тексту Закон), Народна банка Србије ближе уређује начин израчунавања каматних стопа које су основ за одређивање максималних каматних стопа у складу са Законом.

2. Основ за израчунавање максималних номиналних каматних стопа у складу с применом Закона представљају подаци о просечним пондерисаним номиналним каматним стопама на постојеће уговоре (послове) и нове уговоре (послове) које банке достављају Народној банци Србије у складу са Упутством о достављању Народној банци Србије података о каматним стопама на кредите и депозите банака („Службени гласник РС“, бр. 42/2010, 2/2012 и 86/2019) на месечном нивоу.

Постојећи послови у смислу става 1. ове тачке обухватају књиговодствена стања кредита банака у бруто износу (без исправки вредности) последњег календарског дана у месецу који је предмет извештавања. Каматне стопе на постојеће послове израчунавају се као пондерисани просеци каматних стопа које се примењују на књиговодствено стање кредита последњег календарског дана у месецу који је предмет извештавања.

Кредити класификовани као проблематични, као и кредити за реструктурирање дуга по каматним стопама значајно нижим од тржишних се не укључују у обрачун каматне стопе на постојеће послове.

Нови послови у смислу става 1. ове тачке обухватају све нове уговоре о кредиту закључене између банке и клијента у току периода о коме се извештава. Нови послови укључују све финансијске аранжмане за које су услови уговорени по први пут у току периода о коме се извештава, као и све постојеће уговоре за које су нови услови поново уговорени уз активно учешће клијента.

Каматне стопе на нове послове представљају просечно пондерисане каматне стопе на све кредитне послове закључене током месеца извештавања, изузев кредита за реструктурирање дуга по каматним стопама значајно нижим од тржишних.

Датум закључења уговора сматра се главним фактором за класификацију и укључивање новог кредитног посла у извештај о висини каматних стопа банке за период који је предмет извештавања.

3. За потребе одређивања максималне висине променљиве номиналне каматне стопе која се може применити код уговора о кредитима физичким лицима, користи се просечна пондерисана каматна стопа за постојеће уговоре о кредиту исте врсте, односно намене и у истој валути (индексације) која се не може применити у вредности већој од ове каматне стопе увећане за 1/4. За стамбене кредите са променљивом каматном стопом, максимална висина променљиве каматне стопе не може се применити у вредности већој од просечне пондерисане каматне стопе за постојеће уговоре о стамбеном кредиту са променљивом каматном стопом и у истој валути (индексације) увећане за 1/4. За стамбене кредите са фиксном каматном стопом не може се уговорити каматна стопа у вредности већој од просечне пондерисане каматне стопе за нове уговоре о стамбеном кредиту са фиксном каматном стопом и у истој валути (индексације) увећане за 1/4.¹

4. За потребе одређивања каматне стопе у тренутку закључења уговора, максималне ефективне каматне стопе не могу бити веће од стопе затезне камате из Закона, увећане за четири процентна поена код уговора о кредиту, односно умањене за два и по процентна поена код уговора о стамбеном кредиту. Максимална ефективна каматна стопа у тренутку закључења уговора не може бити већа од стопе законске затезне камате увећане за шест процентних поена код уговора о кредитној картици, односно осам процентних поена код уговора о дозвољеном и недозвољеном прекорачењу.

5. С обзиром на то да је Законом предвиђено ограничење каматних стопа само за кредите физичким лицима, у израчунавање просечне пондерисане номиналне каматне стопе по постојећим и новим пословима на које ће се примењивати Закон узимају се у обзир искључиво номиналне каматне стопе по кредитима одобреним физичким лицима², при чему у

---

¹ Изузетно од наведеног, до 31. децембра 2025. године променљива каматна стопа код уговора о стамбеном кредиту не може се применити у вредности већој од 5%, а у периоду од 1. јануара 2026. до 31. децембра 2027. године променљива каматна стопа код уговора о стамбеном кредиту не може се применити у вредности већој од просечне пондерисане каматне стопе за постојеће уговоре о стамбеном кредиту са променљивом каматном стопом и у истој валути (индексације) увећане за 1/5. У вези са фиксном каматном стопом, до 31. децембра 2025. године фиксна каматна стопа код уговора о стамбеном кредиту не може се уговорити у вредности већој од 5%, а у периоду од 1. јануара 2026. до 31. децембра 2027. године фиксна каматна стопа код уговора о стамбеном кредиту не може се уговорити у вредности већој од просечне пондерисане каматне стопе за нове уговоре о стамбеном кредиту са фиксном каматном стопом и у истој валути (индексације) увећане за 1/5.

² Статистика каматних стопа која се редовно објављује на интернет страници Народне банке Србије предвиђа шири обухват сектора становништва, који осим физичких лица обухвата и приватне предузетнике, пољопривредно становништво и непрофитне институције.

обрачун улазе кредитне партије које су одобраване по позитивној номиналној каматној стопи.

6. Народна банка Србије на својој интернет презентацији објављује податке о висини номиналних просечних пондерисаних каматних стопа за уговоре о кредиту (у валути РСД и страниј валути) и уговоре о стамбеним кредитима (у валути РСД и страниј валути) два пута годишње, 1. децембра текуће године (на основу података са стањем на дан 30. септембар исте године за постојеће послове, односно на основу података за период од 1. априла до 30. септембра за нове послове) и 1. јуна текуће године (на основу података са стањем на дан 31. март исте године за постојеће послове, односно за период од 1. октобра до 31. марта за нове послове)³. Такође, Народна банка Србије објављује податке о висини максималних ефективних каматних стопа за уговоре о кредиту (у валути РСД и валути ЕУР), за уговоре о стамбеном кредиту (у валути РСД и валути ЕУР), за уговоре о кредитној картици (у валути РСД и валути ЕУР) и за уговоре о дозвољеном и недозвољеном прекорачењу, након измена референтних каматних стопа Народне банке Србије и Европске централне банке.

7. Банка је дужна да приликом закључења уговора о кредиту примењује ограничења за номиналну каматну стопу, у року од 15 дана од дана када Народна банка Србије објави просечно пондерисане каматне стопе у складу са Законом и овом методологијом.

Приликом закључења уговора о кредиту на које се ова методологија односи, банка примењује новообрачунату ефективну каматну стопу у року од 15 дана од дана објављивања референтне каматне стопе Народне банке Србије, односно референтне каматне стопе Европске централне банке на главне операције за рефинансирање.

Ефективна каматна стопа за потребе примене Закона обрачунава се у складу са Одлуком о условима и начину обрачуна ефективне каматне стопе и садржини образаца који се уручују кориснику („Службени гласник РС“, бр. 65/2011 и 62/2018).

Народна банка Србије ће објављивати каматне стопе у складу са овом методологијом у следећој форми:

---

³ За потребе одређивања просечних пондерисаних каматних стопа на нове послове у складу са Законом примењује се пондерисани просек каматних стопа на уговоре о кредиту који су закључени у периоду од 1. априла до 30. септембра, односно од 1. октобра до 31. марта.

Датум објаве: xx xx xxxx. године

ТРЕНУТНО ВАЖЕЋА ОГРАНИЧЕЊА МАКСИМАЛНИХ ИЗНОСА НОМИНАЛНИХ КАМАТНИХ СТОПА У СКЛАДУ СА
ЗАКОНОМ О ЗАШТИТИ КОРИСНИКА ФИНАНСИЈСКИХ УСЛУГА
("Сл. гласник РС", бр. 19/2025)

Период на који се односи ограничење каматних стопа: до xx. xx xxxx. године

	Стамбени кредити (променљива и фиксна каматна стопа)*		Остали кредити (променљива каматна стопа)	
	РСД	страна валута	РСД	страна валута
Просечна пондерисана номинална каматна стопа на дан xx.xx.xxxx. год.				
Максимална номинална каматна стопа				

ТРЕНУТНО ВАЖЕЋА ОГРАНИЧЕЊА МАКСИМАЛНИХ ИЗНОСА ЕФЕКТИВНИХ КАМАТНИХ СТОПА У ТРЕНУТКУ
ЗАКЉУЧЕЊА УГОВОРА У СКЛАДУ СА ЗАКОНОМ О ЗАШТИТИ КОРИСНИКА ФИНАНСИЈСКИХ УСЛУГА

	Дуг по кредитним картицама		Прекорачење по текућем рачуну	Стамбени кредити		Остали кредити	
	РСД	ЕУР		РСД	ЕУР	РСД	ЕУР
Референтна каматна стопа НБС							
Стопа на главне операције рефинансирања ЕЦБ							
Затезна камата у складу са Законом							
Максимална ефективна каматна стопа у тренутку закључења уговора							

* Ограничење каматних стопа код уговора о стамбеном кредиту се не односи на стамбене кредите са фиксном каматном стопом одобрене до ступања на снагу Закона.

- Стамбени кредити су кредити које је банка закључила са корисником ради куповине, изградње, адаптације или реконструкције стамбене непокретности (кућа, стан, део стамбене зграде који је намењен становању, гаража, гаражно место заједно са станом и земљиште са грађевинском дозволом за изградњу куће), а који је обезбеђен хипотеком на стамбеној непокретности, као и кредити које је банка закључила ради рефинансирања таквог кредита.

- Остали кредити су сви кредити одобрени физичким лицима осим стамбених кредита, дуга по кредитним картицама, прекорачења по текућим рачунима. С друге стране, остали кредити обухватају и кредите за енергетску ефикасност који нису обезбеђени хипотеком.

- До 31. децембра 2025. године променљива каматна стопа код уговора о стамбеном кредиту не може се применити, односно фиксна каматна стопа код уговора о стамбеном кредиту не може се уговорити у вредности већој од 5%.

- На уговоре о кредитној картици који су закључени до почетка примене Закона примењује се номинална каматна стопа која не може бити већа од стопе затезне камате из члана 11. Закона која важи на тај дан увећане за шест процентних поена.

- На уговоре о прекорачењу (дозвољеном и недозвољеном) који су закључени до почетка примене Закона примењује се номинална каматна стопа која не може бити већа од стопе затезне камате из члана 11. Закона која важи на тај дан увећане за осам процентних поена.